

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції,
присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного
університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України**

**«ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ЗА КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
У ВМ(Ф)НЗ III-IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ»**

**26-27 КВІТНЯ 2012 РОКУ
М. ТЕРНОПІЛЬ**

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2012

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. Мисула І. Р.

Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III-IV рівнів акредитації : матеріали Всеукр. наук. навч.-метод. конф. присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету (Тернопіль, 26–27 трав. 2012 р.). – Тернопіль : ТДМУ, 2012. – 600 с.

В інтелектуальній сфері головне спрямування на заняттях з „Основ психології та педагогіки” робиться на саморозвиток пам'яті та мислення людини. Усі ці категорії досить відомі із загальної психології. Крім того, інтелектуальному саморозвитку сприяють: логіка-наука про закономірності, форми мислення, мнемоніка-прикладна наука про прийоми із саморозвитку пам'яті, евристика-наука про творчу уяву людини. Розуміння основних цих наук є засобом кваліфікованого інтелектуального самовиховання. Такий підхід дає змогу розкрити наукову картину світу, показати його єдність.

Отже, вища освіта покликана дати майбутньому фахівцю міцні науково-світоглядні орієнтири, надати їм форми твердих особистісних переконань.

Література

1. Сухомлинський В.О. Роль переконань у формуванні духовної області особистості. // В.О. Сухомлинський. Вибрані твори у 5-ти т. -Т.2. 1996. – С. – 13
2. Степанов О.М. Фіцула М.М. Основи психології та педагогіки: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 504 с.

ЛЮДИНОМІРНІСТЬ НАУКИ, ПРИНЦИП ІСНУВАННЯ ПАРАДИГМ ТА ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

В. Б. Ханжу

Одеський національний медичний університет

MAN-MEASURING OF SCIENCE, PRINCIPLE OF EXISTENCE OF PARADIGMS AND FORMING OF WORLD-OUTLOOK OF FUTURE SPECIALISTS

V. B. Khanzhy

Odessa National Medical University

У роботі осмислено принципу існування парадигм у світлі набуття наукою людиномірного характеру. Вказано на необхідність врахування природності співіснування різних парадигмальних установок у процесі формування світогляду майбутніх фахівців.

Ключові слова: людиномірність, наукова парадигма, співіснування парадигм, світогляд фахівців.

In the work the comprehension of principle of existence of paradigms in the light of the acquisition of science the man-measuring character is done. The necessity of taking the natural coexistence of different paradigmatic settings during the forming of world-outlook of future specialists into consideration.

Key words: man-measuring, scientific paradigm, coexistence of paradigms, world-outlook of professionals.

Вступ. В силу зростання значущості людського фактору в сучасній науці, коли результати пізнання багато в чому визначаються обраною методологією, а вона, в свою чергу, – світоглядними позиціями, що поділяються тим чи іншим науковим співтовариством, постнекласична думка проголосила наукову картину світу принципово антропоною ("людиномірною") [1; 2]. Виходячи з цього, змінюються і принципи існування парадигм. Таке становище автоматично вимагає відгуку в освітньому просторі, адже формування світогляду майбутніх фахівців здійснюється в рамках навчального закладу через отримання положень тієї чи іншої пануючої наукової парадигми. Метою даної роботи є осмислення принципу існування парадигм у світлі людиномірності науки та обґрунтування необхідності врахування цієї особливості постнекласичної науки в процесі формування світогляду майбутніх фахівців.

Основна частина. Еталон знання науки сьогодення, в якому відображаються якості самого дослідника і методологічних засобів, ні в якому разі не має бути сприйнятий як результат повернення до софістичного ідеалу суб'єктивної істини, висунення якого було багато в чому обумовлено усвідомленням недосконалості пізнавальних здібностей людини. Антична теза "Людина є мірою всіх речей" функціонує в науковому знанні сьогодення скоріше як декларація того, що, оскільки саме людина історично несе горде ім'я суб'єкта пізнання, то вона ж і визначає фундаментальні основи, вектор, стиль і, як наслідок, результати досліджень.

Такий стан речей зумовив необхідність нового прочитання теми парадигмальності, зокрема висунення відповідного принципу існування парадигм. Визнаючи можливість співіснування альтернативних наукових підходів, більш того, застосовуючи категорію парадигми для позначення

не тільки вузькоспрямованих "моделей постановки проблем та їх рішень" (Т. Кун) в рамках конкретної науки, а й світоглядних позицій, загальнокультурних принципів, ми не маємо підстав вимагати від парадигмальних установок всеосяжності та загальнолюдського визнання. Сам характер питань, під вирішення яких підводиться та чи інша парадигма, часто передбачає відносність "правильного", "істинного", тому паралельний розвиток різних моделей думки – єство людського буття і пізнання.

Формуючи світогляд майбутнього фахівця, необхідно із самого початку наголошувати на тому, що співіснування альтернативних думок не є показником хибності позицій наукових шкіл або раціональності в принципі. Навпаки, молодий спеціаліст має розуміти, що жвавий діалог наукових течій є критерієм бурхливого розвитку науки, її прагнення охопити думкою досліджувану сферу якомога детальніше і ґрунтовно.

Висновки. Таким чином, домінування в постнекласиці ідеї людиномірності наукової картини світу вимагає впровадження нового принципу існування парадигм, згідно з яким, співіснування моделей думок, що виключають одна одну, є природним, оскільки поліваріантність рішень з самого початку закладена в потенції питань, що висувуються. Особливо актуальним є прищеплення розуміння цієї особливості сучасного знання новому поколінню фахівців – це сприятиме вихованню спеціаліста з широким кругозором і здатністю ведення продуктивного наукового діалогу.

Література:

1. Казютинский В. В. Антропный принцип и мир постнеклассической науки [Электронный ресурс] / В. В. Казютинский. – Режим доступа : <http://www.trinitas.ru/rus/doc/0202/010a/02020030.htm>
2. Стёпин В. С. От теоретического знания к постнеклассическим практикам / В. С. Стёпин // Постнеклассические практики и социокультурные трансформации : Материалы VI международного междисциплинарного семинара / под общ. ред. О. Н. Астафьевой. – М. : МАКС Пресс, 2009. – С. 6 – 9.

МЕЖДИСЦИПЛИНАРНЕ ВИХОВАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ-МЕДИКА

В. І. Чебан, Л. Б. Шутак, А. В. Ткач

Буковинський державний медичний університет

INTERDISCIPLINARY EDUCATION IN THE PROCESS OF WORLD-VIEW CREATION OF THE MODERN MEDICAL EXPERT

V. I. Cheban, L. B. Shutak, A. V. Tkach

Bukovynian State Medical University

Прагнення людства знайти оновлену систему моральних і духовних орієнтирів знаходить своє втілення у новій системі міждисциплінарної педагогіки. Вважаємо, що такий підхід є доцільним у сучасному науково-педагогічному процесі, який впроваджують у вищих навчальних закладах медичної (фармацевтичної) освіти (ВЗМ(Ф)О).

Humanity's striving for finding the restored system of moral and spiritual reference points has its personification in the new system of intersubject pedagogy. We think, that such way is reasonable in modern science pedagogical process of higher medical educational institutions.

Вступ. Стратегічні завдання системи вищої освіти, в тому числі медичної, вимагають зростання ролі індивідуальної дії креативної особистості, яка готова до швидкої переорієнтації, до якісно нової структури мислення, стартової готовності до нестандартних дій в екстремальних умовах. Це багатогранна особистість із почуттям відповідальності, толерантності, відкритості, здатна до розв'язання будь-яких професійних завдань. Крім того, "ядро" такої особистості повинні складати абсолютні, вічні цінності: любов, правда, чесність, доброта, справедливість, гідність, сумління, милосердя, великодушність, нетерпимість до зла, благородство, мудрість – саме вони мотивують діяльність людини і складають сенс її життя та професії.

Основна частина. Провідним положенням нової української виховної системи ВЗМ(Ф)О, що розвивається разом із впровадженням Болонського процесу, є пріоритет загальнолюдських цінностей, формування планетарного мислення особистості. Система виховання спирається на національну ідею і водночас орієнтується на полікультурне виховання, яке лежить в основі сучасної концепції глобальної освіти.